

MEGHÍVÓ

a XVIII. századi osztály vitaülésére

2026. február 17., kedd, 15 óra

ELTE Humán Tudományok Kutatóközpontja
Irodalomtudományi Kutatóintézet, Kiskutató
1118 Budapest, Ménesi út 11-13., 1. emelet

KONTLER LÁSZLÓ

Az állam kalandjai: Fénelon *Télémaque*-ja a 18. századi Magyarországon

François de Salignac de la Mothe-Fénelon „államregénye”, a *Les aventures de Télémaque* (1699) a 18. század egyik legnépszerűbb politikai szövegének, a felvilágosult kormányzás afféle kézikönyvének számított. 1700 és 1800 között nem kevesebb, mint öt kísérlet történt arra is, hogy a mű (latinul vagy magyarul) hazai közönségek számára is könnyebben hozzáférhetővé váljék. Ahogy a recepciótörténet sok más esetben, az eredeti szöveg – sajátos jelentésrétegeivel, hangsúlyjaival – ebben az esetben is lehetőségek tárházaként szolgált arra, hogy fordítók és patrónusok saját környezetükben releváns célt kövessenek, legyen az általánosságban az erkölcsi és politikai nevelés, a reformer indíttatású államtudományok megtámogatása, vagy az anyanyelvi kultúra ügye. Különösen érdekes kérdések adódnak a mű mint politikai szöveg státusával, jelentésével kapcsolatban annak műfajából is: a *Télémaque* fiktív útleírás, melyet átítat a térbeli mozgás és általában a térről való fogalomalkotás szókincse – ráadásul a fordítás révén a szöveg tovább „mozog”. Tekintettel a kutatás korai fázisára, az előadó nem törekedhet e kérdések megválaszolására – de reméli, hogy a vita inspirációval szolgál legalább a pontos megfogalmazásukhoz.

Mindenkit szeretettel várunk!